



Norsk  
Tjenestemannslag

# NTL konferansen 2015 Kvalitet og produktivitet

Sørmarka 6. mars

# Manglende samsvar mellom ambisjoner og ressurser

- Medisinske fremskritt, nye og dyrere behandlingsmetoder
- Økende andel eldre og uføre i befolkningen
- Høyere levealder
- Økte offentlige utgifter
- Lavere oljeinntekter på sikt
- Og lavere skatt ??



# En utfordring for fagbevegelsen og de tillitsvalgte

## Press mot rettigheter:

- Medbestemmelsen
- Arbeidstid og fritid
- Ansettelsesvernet
- Pensjon
- Den kollektive lønnsdannelsen



# Negative holdninger mot staten og byråkratiet

- Hvem framfører kritikken ?
- Hvordan framstår kritikken ?
- Hva er hensikten med kritikken ?



# Regjeringserklæringen

*”Regjeringen mener i utgangspunktet at **produksjon av velferdstjenester skiller seg lite fra andre tjenester.***

*Bruk av **konkurransen** stimulerer til verdiskaping, bedre tjenester og effektivisering. Det er derfor helt nødvendig at konkurranse blir et **gjennomgående element** i offentlig virksomhet.*

*Lovfestede rettigheter til velferdstjenester, kombinert med **fri etableringsrett og stykkprisfinansiering** direkte til den tjenesteprodusent forbrukeren velger, kan bidra til å sikre en slik utvikling. ”*



# Drømmen om en konkurranseilpasset stat

Gjennom fristilling skal statlige virksomheter settes i stand til å møte konkurranse ved at den blir frikoblet fra alminnelige statlige og forvaltningsmessige og parlamentaristiske beslutningsrutiner og konkurransemessig hemmende felles ordninger av lønns- og personalmessig karakter.



# Karin Brunsson om New Public Management

”Det tycks som om normen för hva som är rätt är så stark att några undersökningar av alternative styrformer inte erfordras. Vilka problem som passar till den redan ferdige lösningen har då inte behövt penetreras mer i detalj”.



# Den markedstilpassede staten

Er et resultat av reformer som har bakgrunn i:

- a) Kritikk imot velferdsstatens økonomiske politikk
- b) Kritikk imot velferdsstatens byråkratisering
- c) Kritikk imot velferdsstatens styringsproblemer
- d) Kritikk imot velferdsstatens manglende individorientering





<b>Tradisjonell modell</b>	<b>Markedsrettet modell</b>
Hierarki	Marked
Regler/rutiner	Resultater
Sentralisering	Desentralisering
Ressurser etter behov	Ressurser etter tilbud og etterspørsel
Fordeling/omfordeling ut i fra kollektive hensyn	Den enkelte velger selv i et marked
Ansvarlighet	Selvstyre/autonomi
Rettferdighet/likhet	Tilfredsstillende markedet
Rettigheter som borger	Suveren bruker
Kollektiv handling	Konkurransen
Profesjons- og regelorientert	Ledelsesorientert
Opptreter som nøytral ekspertise	Søker andre (private) partnere
Stabil og forutsigbar	Prioriterer endring
Tradisjon	Fornyelse/omstilling
Borger/velger	Kunde/bruker

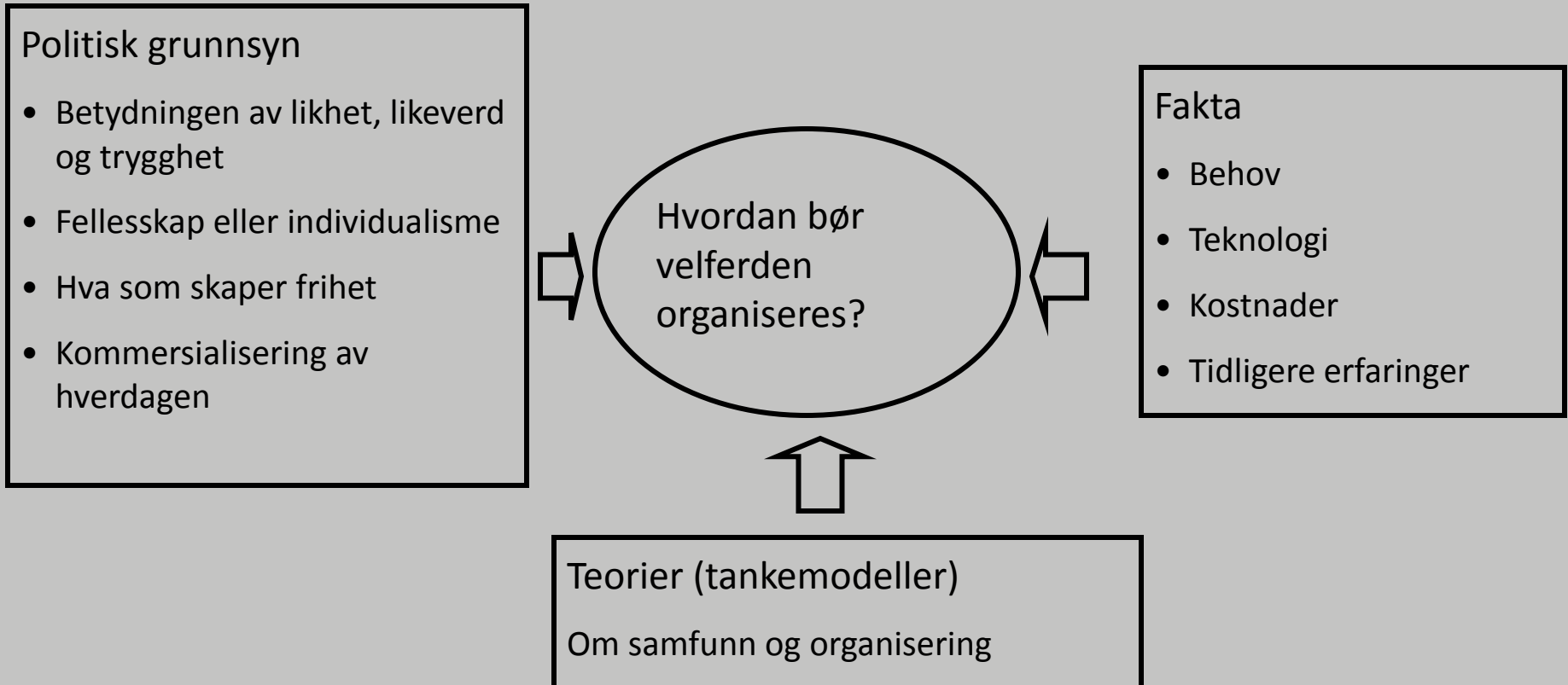


# Kryssende hensyn, mål og interesser

- Offentlig sektor skal tilfredsstillere et mangfold av aktører, roller, mål og interesser.
- Oppfatningene av hva som er god forvaltning er ulike og variable.
- Et hvert hensyn er en mulig kilde til legitimitet så vel som til kritikk.
- Når sammensetningen av hensyn skifter, forandrer også synet på hva som er god forvaltning seg.



# Hva avgjør vårt syn på velferdspolitikken ?



# Hvilket samfunn vil du ha?

- Et samfunn som står for en rettferdig fordeling og tilbud til alle som trenger det?
- Et samfunn hvor viktige oppgaver løses i offentlig regi?
- Et samfunn hvor de offentlige midlene kommer innbyggerne til gode og ikke blir til overskudd i privat virksomhet?
- Et samfunn hvor vi kan bruke vår kompetanse og innflytelse til å arbeide for en fornyelse av offentlig sektor som er forenlig med arbeiderbevegelsens grunnprinsipper?



# Hvor ligger mulighetene ?

## Dagens svakheter og forskjeller

Potensial for forbedringer innenfor fellesskapsmodellen

## Utviklingen internasjonalt

- Ideer fra andre land
- Alliansepartnere

## Ny teknologi

- Nye løsninger
- Bedre kvalitet
- Bidrar til å effektivisere
- Lettere å måle kvalitet

## Mulighetene

## Inntektsfordeling og holdninger til samarbeid

- Fortsatt oppslutning om fellesskapsverdier
- Fellesskapsmodell
- Økt inntektsnivå

## Finansieringen

- Økt effektivitet gjennom bedre organisering, mer kunnskapsrike ansatte og ny teknologi
- Økt evne til å prioritere velferdstjenester pga større privat velstand

# Hva kan vi gjøre?



- Konfrontere retorikken
- Bidra til opplysning og skolering
  - egen og andres
- Stille spørsmål ved "selvfølgelighetene"
- Bruke avtaleverket aktivt
- Forsvare forvaltningen og velferdsstaten til beste for våre medlemmer og alle innbyggere i Norge



# Hva kan vi gjøre?

- Ta det politikerne *sier* på alvor – konfronter dem
- Bli proaktive (igjen) – lansere reformer og alternativer
  - Presse på for at det skal etableres regler for "god offentlig forvaltning og økonomistyring tilpasset offentlig sektor"
- Nye begrep:
  - "Medarbeiderskapet" – ikke "Lederskapet"
  - "Økt samordning" og "Whole-of-Government"
  - sette oss inn i disse begrepene og teoriene





Norsk  
Tjenestemannslag

**Takk for oppmerksomheten**